

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【太魯閣語】 國中學生組 編號 1 號

kndsan Truku tmsanat

Pusu bi kndsan Truku sbiyaw ka gaya, ga hiya kana ka pprgun euda kndsan. Psqrasun ni pshgun o qmita nuda “gaya” ka pusu na. Hmnici tmgsa gaya malu kndsan ka pusu rudan Truku sbiyaw. Kiya o gaya tmsamat, psdhug bi rmngaw lqian dha ka rudan, iya bi hmut mtmay qrunang seejiq ni iya bi uda mangal samant tnjiyal qlubung dha. rudan Truku sbiyaw o tmsamat ddgiyaq, kika qrunang ksun rudan.

Eusa dha tmsamat o babaw nngalan uqun, kana dsnaw alang o mssli ni empprngaw jiyax eusa dha tmsamat, kiya ka kiya ni brah mmowsa tmsamat keeman na siida o asi ka msisil ruwan sapah muda Smmalu tmsamat han, saw saman do embahang musa psisil uyas ni quri sngkiyaan sisil.

Saw nii pnegklaan sisil ka eusa dha tmsamat. musa tmsamat ni qmpah qmpahan siida nasi meuyas iril ka sisil o naqih ni asi brinah miyah sapah. Tmusa tmsamat ni qmpah ampahan hrus siida nasi meuyas narat ka sisil o malu ni mtduwa musa. Nasi paah iril skaya meuyas wada narat ka sisil o malu ni mtduwa musa. Nasi paah narat skaya meuyas wada iril ka sisil o naqih ni asi brinah miyah sapah.

Duri ni jiyax musa tmsamat o murug bi gaya tmsamat ka rudan Truku.

Krpuhan o paah 9 idas ni bitaq 11 idas o mtduwa musa tmsamat kiya.

Misan o paah 12 idas ni bitaq 2 idas o mtduwa musa tmsamat, ana mskuy ni smhuda ka karat, tjijal ka samat o ini ksburaw sgsayang uri.

Srnabaw o paah 3 idas ni bitaq 5 idas o ini tduwa musa tmsamat, yaasa gaga tmquli wawa kana ka samat

Rbagan paah 6 idas bitaq 8 idas o lala bi bgihur paru, naqih ka elug, mtalux bi ka karat uri, ini bi biyaw sburaw ka samat.

Tmsamat ka Truku o niqan lala bi gaya na, mmowsa tmsamat brah na mlatat siida o ini tduwa pcsiyus qmuci aji uri o sbngut.

Nasi naqih spi ka skeeman aji uri o niqan seejiq mhuqil ka alang o asi sangay kana ka tmsamat han.

Emptsamat o ini tduwa ptjiyal wawa samat ni bubu gaga mshjil. Gaya saw nii o ini kla ka laqi knxalan sayang da. Saw bi saw smkrawah!

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【太魯閣語】 國中學生組 編號 1 號

太魯閣族的狩獵生活

以前 gaya 是生活的準則、賞罰的依據。狩獵是祖先留下的生活規範，不要隨意進入他人獵區、不要拿別人捕獲的獵物。

以前的祖先常在深山裡打獵，就是所稱的獵場。部落的男性商談狩獵的日子，農作物收成後，一起舉行狩獵儀式、看鳥占，聽聲音、看方向，決定狩獵的日子。

sisil 在左邊叫是不吉利，趕快退回家。

sisil 在右邊叫是吉利，可繼續前進。

sisil 由左邊飛到右邊是吉利，可繼續前進。

sisil 由右邊飛到左邊是不吉利，趕快退回家。

秋：9 月至 11 月允許狩獵，氣候溫和，野生動物都已長大。

冬：12 月至 2 月允許狩獵，獵物不易腐爛。最不宜狩獵的時間是春夏兩季，是野生動物孕育幼小動物時間。

春：禁獵（3 月至 5 月）是野生動物築巢護幼季節、農忙期。

夏：禁獵（6 月至 8 月）氣候不穩，颱風多，天氣炎熱，獵物很快腐爛。

狩獵有很多禁忌。出門前不能放屁、打噴嚏；昨夜若做惡夢，或部落裡有人過世，也不能狩獵；獵人不能獵捕幼小或懷孕的野獸。現在的年輕人都不知道，真是可惜！